

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, statistik

19.11.2012

Sidan 1 (12)

Innehållsförteckning

■ Statistik över lagstadgad olycksfallsförsäkring	1
■ Premieinkomst	1
■ Kreditförluster	3
■ Utbetalda ersättningar	3
■ Driftskostnader	4
■ Ansvarsskuld	5
■ Yrkessjukdomar	9
■ Statistikkällor	12

Statistik över lagstadgad olycksfallsförsäkring

Nedan presenteras sammanräknad statistik över försäkringsbolagen. Statistiken omfattar endast de finländska försäkringsbolagen, men i statistiken över premieinkomsten ingår även uppgifterna från utländska bolags filialer i Finland. Statistiken bygger på bruttosiffrorna, m.a.o. siffrorna före avdrag av återförsäkrarens andel.

Rubriken på diagrammet anger i vilken av flikarna i Excel-filen "tabell, lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011" den presenterade uppgiften finns i numerisk form.

Premieinkomst

Den försäkringspremie som tas ut av försäkringstagarna innehåller poster som inte räknas in i premieinkomsten enligt bokslutet. Sådana poster är kreditförsluter, arbetarskyddsavgift, fördelningsavgift och, fram till 2004, sjukvårdsavgift¹. Sådana för överföring avsedda inkomster är arbetarskyddsavgift och fördelningsavgift (och sjukvårdsavgift), eftersom försäkringsbolagen ska

¹ Sjukvårdsavgift togs ut till och med 2004. Avgiften slopades 2005 då principen om full kostnads motsvarighet började tillämpas. Den innebär att försäkringsbolagen i stället för en kundavgift betalar en ersättning som motsvarar de faktiska kostnaderna för anlitade offentliga hälsovårdstjänster.

Tabell 1: Försäkringspremiens sammansättning

Miljoner euro	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Premieinkomst	427,3	416,0	437,8	539,0	571,2	585,3	586,3	554,7	537,7	584,4
Fördelningssystemet	88,3	100,0	109,9	102,0	94,9	96,7	94,7	92,2	105,2	120,9
Kreditförluster	4,8	4,7	5,6	3,9	3,6	4,3	4,0	7,4	6,3	6,6
Arbetsskyddsavgift	9,2	9,2	9,7	10,1	10,3	10,5	10,3	9,7	9,6	10,7
Sjukvårdsavgift	27,1	27,1	27,1							
Sammanlagt	556,7	557,0	590,1	654,9	680,1	696,9	695,3	664,0	658,8	722,5

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, statistik

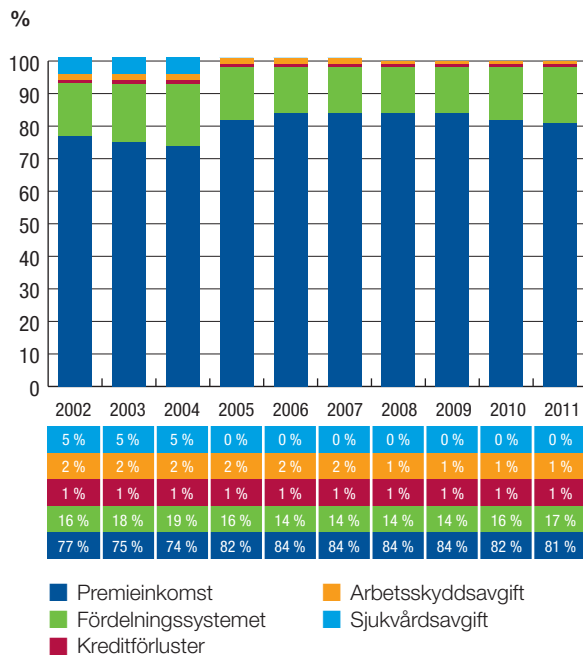
19.11.2012

Sidan 2 (12)

redovisa dessa avgifter vidare till Arbetarskyddsfonden och Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund (och Folkpensionsanstalten).

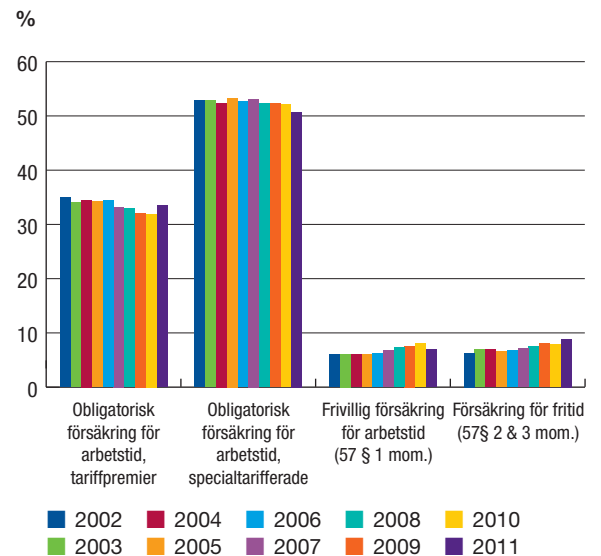
Diagrammet 1 och tabellen 1 visar hur den premie som tas ut av försäkringstagarna är sammansatt. Poster som inte ingår i försäkringsbolagets resultaträkning utgjorde cirka 17 procent av hela premien.

Diagram 1: Premiens sammansättning

Premieinkomsten enligt resultaträkningen utgörs av obligatorisk normaltarifferad arbetstidsförsäkring (dvs. vanligtvis försäkringar till små företag), specialtarifferad obligatorisk arbetstidsförsäkring (försäkringar till stora företag) frivillig arbetstidsförsäkring enligt 57 § 1 mom. i lagen om olycksfallsförsäkring och fritidsförsäkring enligt 57 § 2 och 3 mom. i samma lag. I tabellen 2 och diagrammen 2 och 3 presenteras fördelningen av premieinkomsten samt premieinkomsten efter försäkringstyp. I den premieinkomst som presenteras i diagrammet ingår fördelningsavgifterna fram till år 2006.

Diagram 2: Fördelning av premieinkomsten

Tabell 2: Premieinkomst per försäkringstyp

Miljoner euro	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Obligatorisk försäkring för arbetstid, tariffpremier	180,0	176,2	189,0	219,0	229,1	194,1	192,8	177,8	171,4	195,9
Obligatorisk försäkring för arbetstid, specialtarifferade	272,2	272,7	287,2	341,4	350,5	310,5	306,5	289,8	280,3	296,4
Frivillig försäkring för arbetstid (57 § 1 mom.)	31,2	31,5	32,9	38,4	41,4	39,1	42,8	42,1	43,5	40,2
Försäkring för fritid (57 § 2 & 3 mom.)	32,2	35,6	38,6	42,2	45,1	41,6	44,1	44,9	42,6	51,8
Sammanlagt	515,6	516,0	547,7	641,0	666,2	585,3	586,3	554,7	537,7	584,4

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, statistik

19.11.2012

Sidan 3 (12)

Diagram 3: Premieinkomsten

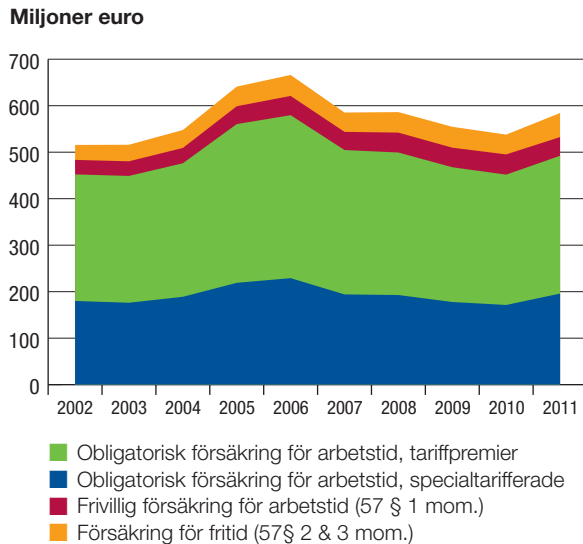
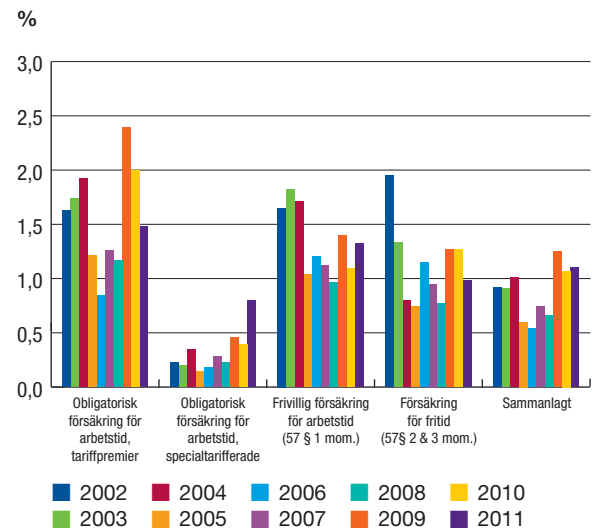

Diagram 4: Kreditförluster i procent av premieinkomst (VJ012)

Kreditförluster

Lagstadgad olycksfallsförsäkring är en obligatorisk försäkring för arbetsgivaren. Enligt lagen får ett försäkringsbolag inte vägra att bevilja eller hålla i kraft en försäkring som har sökts hos bolaget. Därför är det viktigt att också utvecklingen av kreditförluster bevakas. Arbetsgivarnas ekonomiska problem speglas oftast i ökade kreditförluster

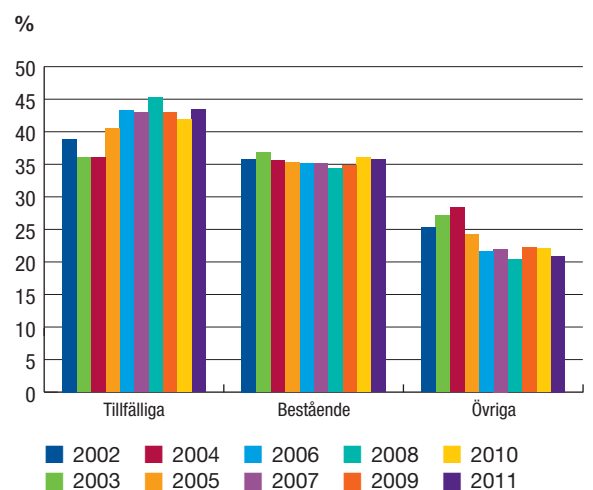
Diagrammet 4 visar utvecklingen av kreditförlusterna under översiktperioden efter försäkringstyp.

Utbetalda ersättningar

De utbetalda ersättningarna grupperas i tillfälliga², bestående och övriga ersättningar. De tillfälliga ersättningarna består nästan uteslutande av dagpenningar eller sjukvårdsersättningar. De bestående ersättningarna utgörs av huvudsakligen av slutligt fastställda och

² Tillfälliga ersättningar är dagpenning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948), ersättning för inkomstbortfall under tiden för fysikalisk vård som ingår i sjukvård enligt 17 a § i nämnda lag samt de ersättningar som avses i nämnda lags 14 § 3 och 4 mom., 15 §, 20 § 3 mom., 41 § 5 mom., 46 § 3 mom. och 65 a §. Dessutom räknas rättegångskostnader till tillfälliga ersättningar.

Diagram 5: Fördelning av utbetalda bruttoskadeersättningar (VJ013)

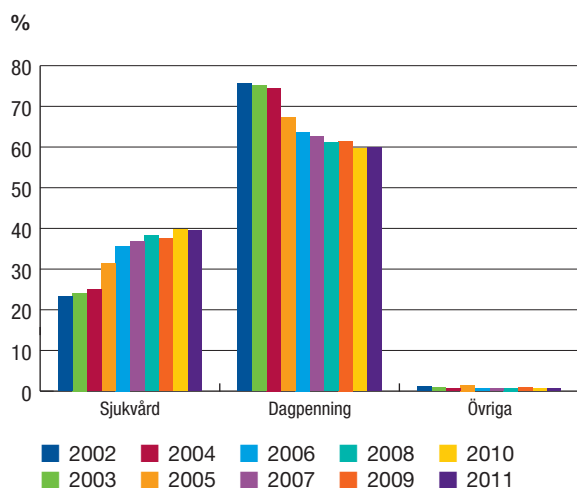

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, statistik

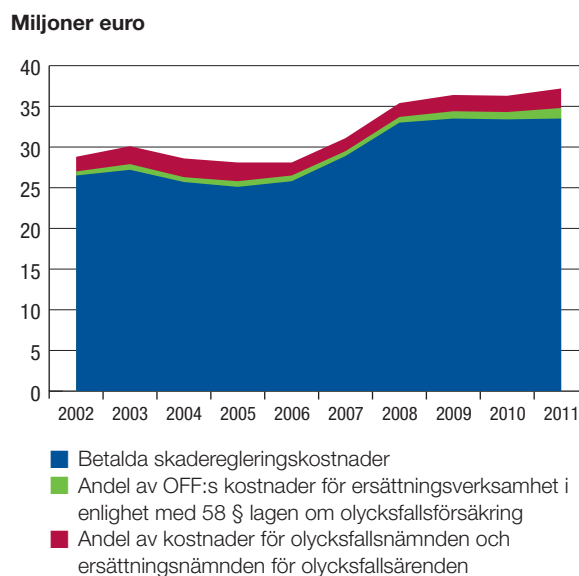
19.11.2012

Sidan 4 (12)

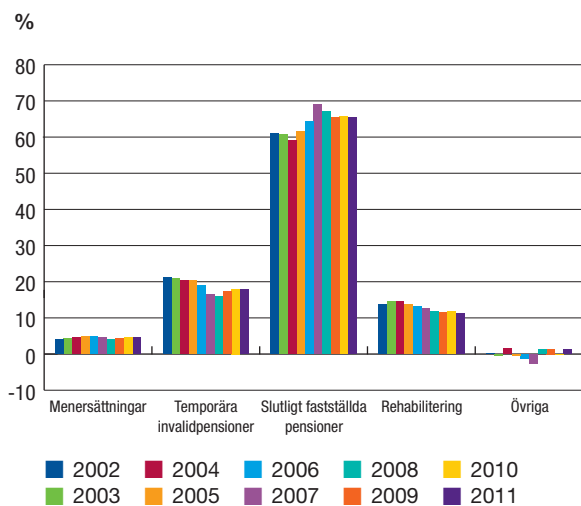
Diagram 6: Fördelning av tillfälliga bruttoersättningar (VJ013)

Diagram 8: Betalda kostnader för handläggning av ersättningsverksamhet (VJ013)

Diagram 7: Fördelning av bestående bruttoersättningar (VJ013)

Diagrammen 5, 6 och 7 visar fördelning av utbetalda bruttoskadeersättningar samt fördelning av tillfälliga och bestående bruttoersättningar.

I de utbetalda ersättningarna enligt bokslut ingår även skaderegleringskostnader, bl.a. kostnader för registrering och handläggning av skador, pensionsansökningar m.m. försäkringsfall samt för arbetet med att avfatta ersättnings- och pensionsbeslut och betala ut ersättningar. I skaderegleringskostnaderna ingår även de andelar av skaderegleringskostnaderna som betalas till Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund enligt 58 § i lagen om olycksfallsförsäkring samt av kostnaderna vid besvärnämnden för olycksfallsärenden och ersättningsnämnden för olycksfallsärenden.

Av försäkringsbolagens skaderegleringskostnader utgjorde 90 procent egna kostnader.

Driftskostnader

Fördelningen av driftskostnader på lagstadgad olycksfallsförsäkring och olika funktioner baserar sig på bolagens interna redovisning. Fördelningsprinciperna kan därför variera mellan olika bolag och år.

temporära invalidpensioner. Övriga ersättningar³ består främst av indexhöjningar, som årligen finansieras genom fördelningssystemet.

³ Övriga ersättningar är ersättningar som omfattas av fördelningssystemet eller poolersättningar eller ersättningar som inte kan grupperas i tidsbegränsade eller bestående ersättningar.

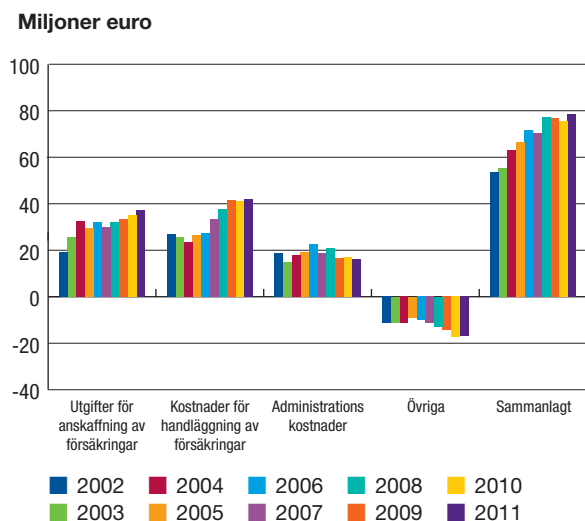

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, statistik

19.11.2012

Sidan 5 (12)

Diagram 9: Driftskostnader (VJ012b)

Till de mest betydande driftskostnaderna hör direkta och indirekta kostnader för anskaffningen och skötseln av försäkringar.

I samband med olycksfallsförsäkringspremien tar bolag som bedriver lagstadgad olycksfallsförsäkring även ut premier för arbetslöshets- och grupplivförsäkringar för vidareredovisning. För detta arbete får försäkringsbolaget en provision. Dessa samt provisionerna och vinstandelarna för avgiven återförsäkring minskar driftskostnaderna.

Ansvarsskuld

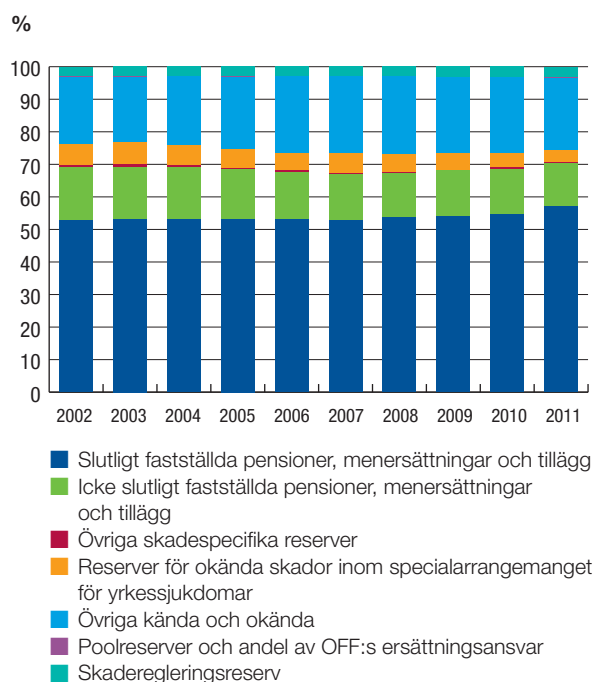
Försäkringsbolagets ansvarsskuld utgörs av premieansvar, ersättningsansvar och utjämningsbelopp. Av ansvarsskulden för den lagstadgade olycksfallsförsäkringen utgörs 98 procent av ersättningsansvaret.

Fördelning på typ av ersättningsansvar

Diagrammet 10 visar fördelningen av de olika typerna av avsättningar för bruttoersättningsansvar.

Under de senaste nio åren har fördelningen varit ganska lika. En stor del, omkring 70 procent, av bruttoersättningsansvaret är långfristiga avsättningar för ersättningar av pensionstyp. Ersättningar som betalas från

Diagram 10: Fördelningen av egentligt bruttoersättningsansvar (VJ031)

fördelningssystemet, såsom indexhöjningar, ingår inte i ersättningsansvaret⁴.

Fördelning på skadeår

Ersättningsansvaret gäller skador som inträffat eller visat sig under flera olika skadeår. I diagrammen nedan visas avsättningarna under 8 räkenskapsår för skador som inträffat under olika skadeår innan. Eftersom fördelningen på skadeår är starkt beroende av typen av ersättning, redovisas avsättningarna för de viktigaste typerna i separata diagram enligt följande:

1. slutligt fastställda pensioner, menersättningar och tillägg (diagram 11)
2. icke slutligt fastställda pensioner, menersättningar och tillägg (diagram 12)

⁴ Från och med 2008 finansieras OFF:s ersättningskostnader från fördelningssystemet. Några avsättningar för dessa kostnader finns således inte längre i försäkringsbolagens balansräkningar från och med 2008.

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, statistik

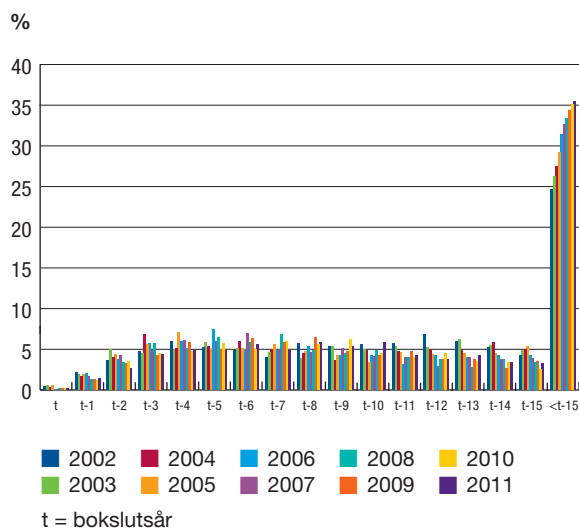
19.11.2012

Sidan 6 (12)

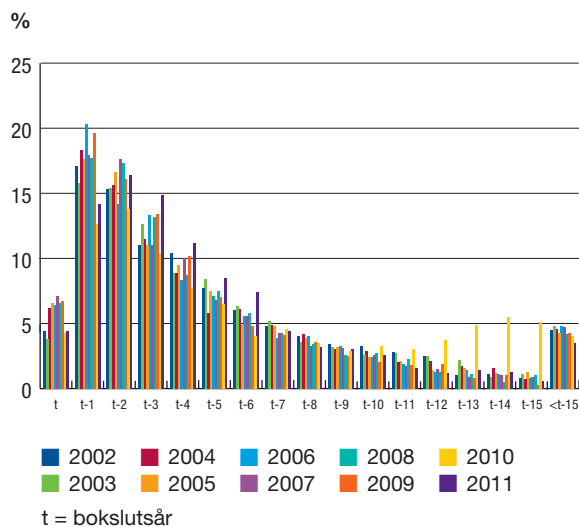
3. övriga kända eller okända skador (exkl. avsättningen för okända skador inom specialarrangemanget för yrkessjukdomar). (diagram 13)

Också avsättningarna för de olika typerna sammanräknat redovisas med fördelning på skadeår.

Diagram 11: Fördelningen av slutligt fastställda pensioner, menersättningar och tillägg per skadeår (VJ032a)

Diagram 12: Fördelningen av icke slutligt fastställda pensioner, ersättningar och tillägg per skadeår (VJ032a)

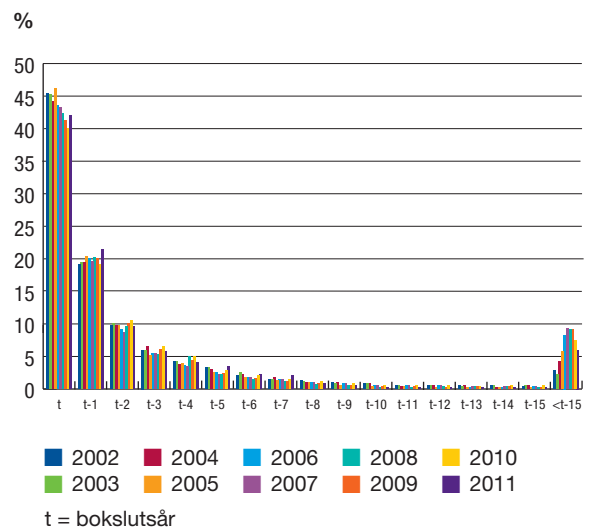
Största delen av avsättningarna, 57 procent, gällde slutligt fastställda pensioner, menersättningar och tillägg. För slutligt fastställda pensioner, menersättningar och tillägg är skadeåren normalt mycket gamla. Över 50 procent av avsättningarna hänförde sig till skadeår äldre än 10 år.

Icke slutligt fastställda pensioner, menersättningar och tillägg stod för 13 procent av avsättningarna. För dem låg tyngdpunkten klart på yngre skadeår. Cirka 70 procent av avsättningarna gällde högst 5 år gamla skadeår, medan 43,5 procent hänförde sig till skadeår äldre än 15 år, vilket pekar på att avvecklingen är långsam.

Avsättningen för övriga kända och okända skador kallas också kollektiv avsättning. Avsättningen gäller i regel både kända och okända tillfälliga ersättningar och okända bestående ersättningar och står för 22 procent av totalt ersättningsansvar.

Tillfälliga ersättningar blir reglerade snabbare än bestående ersättningar. Den tidpunkt då en okänd bestående ersättning blir känd, överförs avsättningen vanligen till avsättningen för icke slutligt fastställda pensioner, menersättningar och tillägg. Tyngdpunkten i avsättningen för övriga kända och okända skador ligger därför mycket tydligt på yngre skadeår.

Diagram 13: Fördelningen av reserver för övriga kända och okända⁵ skador per skadeår (VJ032b)

5 Med undantag av avsättningen för okända skador inom specialarrangemanget för yrkessjukdomar.

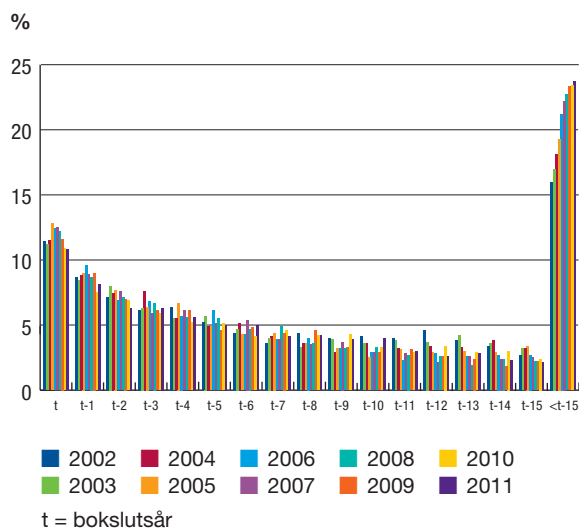

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, statistik

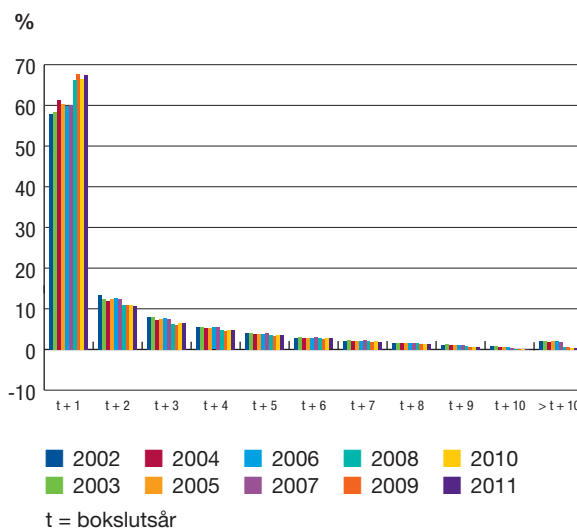
19.11.2012

Sidan 7 (12)

Diagram 14: Den sammanlagda fördelningen per skadeår

Diagram 15: Bruttoansvarsskuldens uppskattade avecklingsfördelning av tillfälliga ersättningar (VJ033)

De sammanlagda avsättningarna för ersättningstyperna 1–3 utgör 93 procent av totalt ersättningsansvar. Av den sammanräknade fördelningen av bruttoersättningsansvar hänförde sig cirka 42 procent av avsättningarna till högst 5 år gamla skadeår. Till skadeår äldre än 10 år hänförde sig cirka 37 procent av avsättningarna. Avsättningarna för skadeår äldre än 15 år ökade under de senaste två åren med 0,5 procentenheter i förhållande till övriga skadeår.

Avecklingsfördelning

I diagrammen 15, 16 och 17 redovisas fördelningen av skadeavvecklingen, dvs. de beräknade (diskonterade) kassaflödena under påföljande år på grund av skador som inträffat före eller under räkenskapsåret (t). Diagrammet bygger på den ursprungliga uppskattning av skaderegleringen som gjorts under räkenskapsåret. Posterna redovisas i procent av bruttoersättningsansvaret för räkenskapsåret, vilket innebär att summan av ersättningsandelarna för varje år blir 100 procent.

Avecklingsfördelningen varierar stort mellan olika ersättningstyper. Därför särredovisas den för tillfälliga och bestående ersättningar.

Tyngdpunkten i den uppskattade avecklingsfördelningen (upplösningen) för tillfälliga ersättningar ligger klart på yngre

skadeår. Cirka 85 procent beräknas bli avecklat under de första åren. Trots en i huvudsak snabb aveckling beräknas cirka 0,3 procent bli avecklat först efter 10 år.

För bestående ersättningar är fördelningen självfallet mycket olik. Diagrammet 16 illustrerar fördelningen för icke slutligt fastställda bestående ersättningar. Pensioner, menersättningar och tillägg som fastställs slutligt efter räkenskapsåret behandlas som engångsersättningar och medräknas till sitt kapitalvärde vid den tidpunkt de fastställs. De omklassificeras då till slutligt fastställda bestående ersättningar och ingår inte längre i diagrammet. Slutligt fastställda pensioner, menersättningar och tillägg ingår alltså inte i fördelningen nedan. När icke slutligt fastställda ersättningar fastställs minskar osäkerheten i bolagets ersättningsansvar i hög grad.

Trots skillnaderna i fördelingsprofil ligger tyngdpunkten i den uppskattade avecklingsfördelningen för icke slutligt fastställda bestående ersättningar också på yngre skadeår. Cirka 52 procent beräknas vara avecklat inom 3 år och cirka 14 procent först efter 10 år.

Eftersom avsättningarna för icke slutligt fastställda bestående ersättningar är betydligt (cirka sex gånger) större än för tillfälliga ersättningar liknar den sammanräknade avecklingsfördelningen fördelningen för icke slutligt

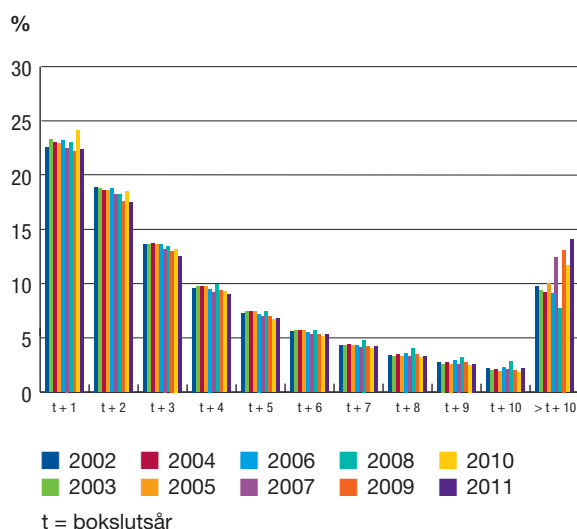

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, statistik

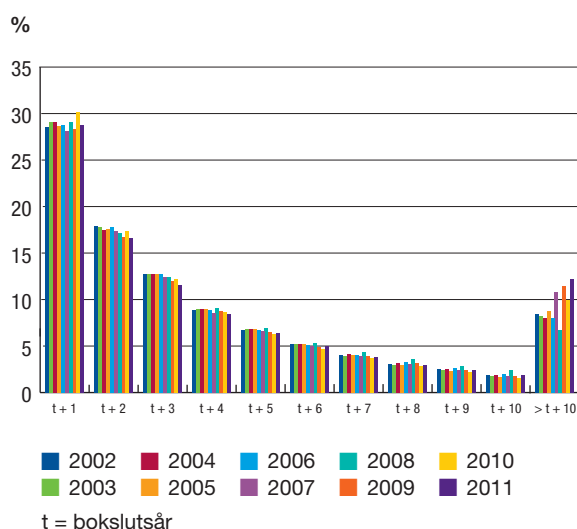
19.11.2012

Sidan 8 (12)

Diagram 16: Bruttoansvarsskuldens uppskattade avvecklingsfördelning av icke fastställda bestående ersättningar fram till tidpunkten för fastställandet (VJ033)

Diagram 17: Bruttoansvarsskuldens uppskattade avvecklingsfördelning av tillfälliga och bestående ersättningar

fastställda bestående ersättningar. Som helhet uppskattat avvecklas 57 procent inom 3 år, 72 procent inom 5 år och cirka 12 procent först efter 10 år.

Ersättningsansvarets tillräcklighet

Tabellen 3 visar hur väl avsättningen för skadeersättningsansvaret varje skadeår täcker ersättningarna för skadorna. Den ursprungliga uppskattningen av den återstående ersättningskyldigheten för skadeåret (dvs. det ersättningsansvar som i bokslutet för skadeåret avsatts för de skador som inträffar under skadeåret) har jämförts med reviderade siffror för åren därefter. Revideringen består av ersättningar utbetalade fram till revideringstidpunkten inklusive en avsättning för framtida ersättningar. Skillnaden i ersättningarna till följd av upplöst diskontering och ändrad diskontoränta har eliminerats.

Relationstalen i tabellen visar förhållandet mellan reviderad och ursprunglig uppskattning. (För skadeåret är relationstalet alltid 100 procent.) Ett relationstal över 100 procent innebär att den ursprungliga avsättningen inte varit tillräcklig.

Bruttoskadeersättningsansvarets tillräcklighet bedöms enligt den senaste uppskattningen (2011). Tabellen visar att ersättningsansvaret skadeåren 2002, 2003 och 2010 var otillräckligt. Felmarginalen för 2002 och 2003 är under 5 procent och avvikelserna därför oväsentliga.⁶ Felmarginalen för 2010 var över 5 procent, det vill säga måttlig.

Diskontering av ansvarsskuld

Bruttoersättningsansvaret bestod till 82 procent av diskonterade avsättningar. Diskonterad ansvarsskuld är uteslutande avsättningar för ersättningar av pensionstyp. Den genomsnittliga diskontoräntan fortsatte att sjunka och låg på 2,94 (3,05) procent. Beräkningsräntan varierade mellan bolagen. Följande tabell innehåller ett sammandrag av diskontoräntor som bolagen tillämpat. Högsta tillåtna diskontoränta enligt förordning⁷ har lagts till i tabellen 4.

⁶ I undersökningen är en felmarginal på 0–5 procent oväsentlig (dvs. normal), 5–10 procent rimlig, 10–20 procent betydande och >20 procent mycket stor.

⁷ Social och hälsovårdsministeriets förordning om maximiräntesatser som ska tillämpas vid beräkning av ansvarsskulden i livförsäkringsbolag och skadeförsäkringsbolag (610/2008).

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, statistik

19.11.2012

Sidan 9 (12)

Tabellen 3: Uppföljning av bruttoskadeersättningsansvarets tillräcklighet (VJ02c)

Skadeår	Tillräcklighetsprocent*									
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
2002	100,0 %	103,3 %	104,0 %	103,9 %	104,1 %	102,9 %	101,4 %	101,3 %	101,7 %	102,1 %
2003	—	100,0 %	107,2 %	110,5 %	110,5 %	108,6 %	105,9 %	102,4 %	104,0 %	104,7 %
2004	—	—	100,0 %	106,2 %	98,8 %	96,7 %	98,2 %	92,2 %	90,1 %	92,1 %
2005	—	—	—	100,0 %	106,0 %	96,8 %	95,5 %	95,2 %	89,4 %	91,3 %
2006	—	—	—	—	100,0 %	95,5 %	87,9 %	84,3 %	80,5 %	79,7 %
2007	—	—	—	—	—	100,0 %	97,1 %	90,5 %	87,5 %	85,6 %
2008	—	—	—	—	—	—	100,0 %	101,6 %	93,7 %	89,6 %
2009	—	—	—	—	—	—	—	100,0 %	89,6 %	80,4 %
2010	—	—	—	—	—	—	—	—	100,0 %	106,7 %
2011	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100,0 %

* Tillräcklighetsprocenten för inledande reserv är 100

Tabellen 4: Tillämpad diskonteringsränta

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Högsta	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %
Median	3,40 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,08 %
Medeltal	3,28 %	3,11 %	3,11 %	3,06 %	3,05 %	2,94 %
Lägsta	2,50 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Högsta tillåtna beräkningsränta	3,80 %	3,70 %	3,60 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %

Yrkessjukdomar

Den tidpunkt då en yrkessjukdom har visat sig motsvarar skadetidpunkten för olycksfall. Om inget annat följer av särskilda skäl, anses som den tidpunkt då yrkessjukdomen visat sig den tidpunkt då den insjuknade första gången uppsökte läkare för undersökning eller senare på grund av sjukdom som då eller senare konstaterats vara en yrkessjukdom.

Om den insjuknade då yrkessjukdomen visar sig inte längre arbetar i det arbete där sjukdomen kan ha orsakats, fastställs ersättningsskyldigheten på basis av det senaste anställningsförhållande där utfört arbete kan ha orsakat sjukdomen (sista möjliga exponeringsår). Om den anställning där den insjuknade varit exponerad och

som ersättningsskyldigheten baseras på har upphört innan sjukdomen visat sig, omfattas yrkessjukdomen av specialarrangemanget för yrkesskador.

I ersättningar för yrkessjukdomar betalades 61,5 miljoner euro, dvs. cirka 15 procent av utbetalda bruttoskadeersättningar. Av de betalda ersättningar omfattades 18,6 miljoner euro av specialarrangemanget vilket motsvarar 30 procent.

Tabellen 5 visar antalet kända yrkessjukdomsfall vid slutet av 2011 gällande förekomster åren 2002–2011 samt ersättningar utbetalda för dem och avsättningar gjorda för dem. Också andelen yrkessjukdomar som omfattas av specialarrangemang redovisas i tabellen.

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, statistik

19.11.2012

Sidan 10 (12)

Tabell 5: Kända yrkessjukdomar och andel av specialarrangemanget i % (10d tabell 1 ja 10 d tabell 2)

Framträdelsår	Utbetalda brutto-skadeersättningar		Skadespecifika bruttoreserver		Sammanlagt		Antalet skador	
2002	27,9	33,5 %	18,2	35,6 %	46,1	34,3 %	3 997	13,1 %
2003	26,6	36,7 %	20,9	39,9 %	47,5	38,1 %	3 907	14,7 %
2004	28,3	34,0 %	24,0	42,9 %	52,3	38,1 %	4 015	17,5 %
2005	30,6	35,7 %	26,0	45,4 %	56,6	40,2 %	4 058	12,9 %
2006	25,1	34,8 %	27,7	43,5 %	52,8	39,4 %	3 582	12,9 %
2007	21,5	37,9 %	25,7	41,8 %	47,2	40,0 %	3 535	13,8 %
2008	17,4	38,3 %	24,1	45,4 %	41,5	42,5 %	3 169	14,4 %
2009	11,5	43,4 %	19,0	58,6 %	30,5	52,9 %	2 482	15,9 %
2010	7,4	36,9 %	18,4	56,4 %	25,8	50,8 %	2 216	12,2 %
2011	1,4	25,6 %	2,9	74,3 %	4,4	58,2 %	985	5,6 %

Tabell 6: Antal anmälda yrkessjukdomar 2010 med fördelning på visandeår

Visandeår	Yrkessjukdomar exkl. yrkessjukdomar inom specialarrangemanget	Fördelning	Yrkessjukdomar inom specialarrangemanget	Fördelning	Antal yrkessjukdomar totalt
<2002	320	13 %	94	20 %	414
2002	27	1 %	10	2 %	37
2003	18	1 %	13	3 %	31
2004	11	0 %	14	3 %	25
2005	11	0 %	12	3 %	23
2006	28	1 %	9	2 %	37
2007	12	0 %	22	5 %	34
2008	28	1 %	29	6 %	57
2009	115	5 %	59	13 %	174
2010	948	39 %	146	32 %	1 094
2011	930	38 %	55	12 %	985
Sammanlagt	2 448		463		2 911

Rapporteringen av yrkessjukdomar släpar ofta efter avsevärt. I tabellen 6 redovisas antalet anmälda yrkessjukdomar 2011 med fördelning på visandeår. Andelarna anges separat för yrkessjukdomar som omfattas av specialarrangemang och för övriga yrkessjukdomar. Av tabellen framgår att yrkessjukdomar som omfattas av specialarrangemanget står för en betydande andel av de anmälda yrkessjukdomsfallen, men att de rapporteras klart långsammare än andra yrkessjukdomar.

Eftersläpningen i rapporteringen av yrkessjukdomar försvårar beräkningen av antal fall och ersättningsbelopp. Osäkerheten om antalet fall och ersättningsbeloppet gör det svårt att beräkna avsättningen för yrkessjukdomar, framför allt för skador som omfattas av specialarrangemanget. Osäkerheten om yrkessjukdomar och skador inom specialarrangemanget varierar dock stort mellan bolagen alltefter försäkringsbestånd.

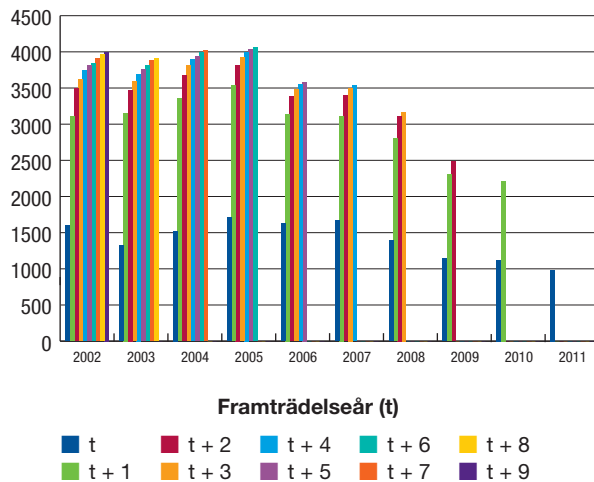
Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, statistik

19.11.2012

Sidan 11 (12)

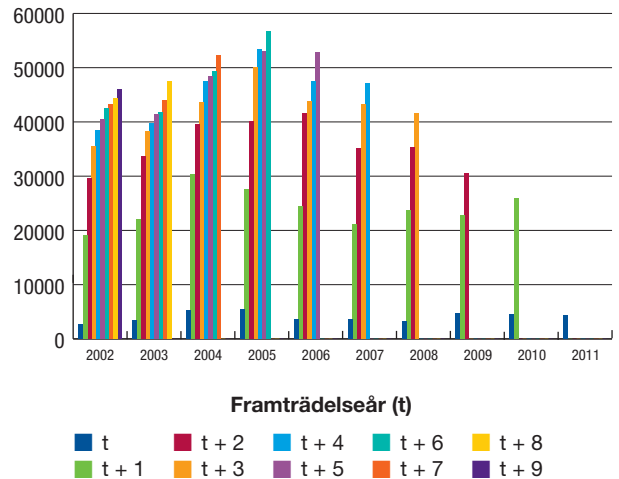
Diagram 18: Utvecklingen av antalet yrkessjukdomar (VJ041a och VJ041b)

Antalet

Diagram 19: Utbetalda ersättningar för yrkessjukdomar ökat med skadespecifika reserver (VJ041a ja VJ041b)

Tusen euro

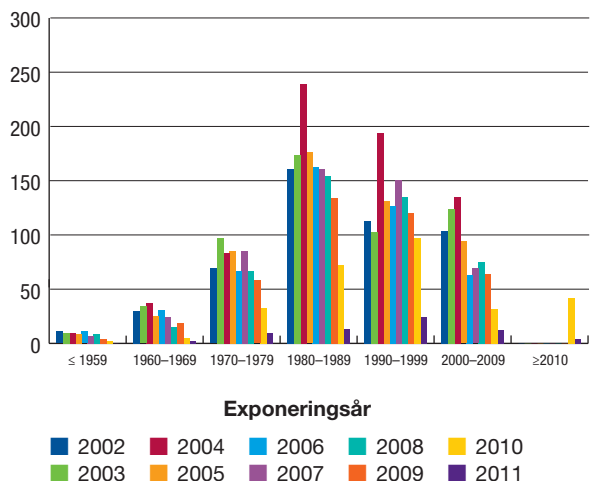
I diagrammen 18 och 19 illustreras den kumulativa utvecklingen av antalet yrkessjukdomar och utbetalda ersättningar inklusive in casu-avsättningar med fördelning på visandeår. Största delen av yrkessjukdomarna rapporteras under visandeåret och påföljande år, men diagrammen visar att yrkessjukdomar kan konstateras även långt efter exponeringen. Mätt i ersättningsbelopp ligger tyngdpunkten på de tre första åren efter visandeåret.

I diagrammet 20 redovisas antalet skador inom specialarrangemanget för yrkessjukdomar med fördelning på exponeringsdecennium och anmälningsår. I diagrammet ingår yrkessjukdomar för vilka företagen betalade ut ersättningar eller gjorde avsättningar år 2011. Diagrammet visar att yrkessjukdomar inom specialarrangemanget anmäldes i extra stort antal för exponeringar under 1980-talet.

Försäkringsbolagen gör i förväg avsättningar för ersättningar de ska betala för arbetsolycksfall och yrkessjukdomar i framtiden. Risker för arbetsolycksfall och för vanliga yrkessjukdomar kan i regel beräknas utifrån empiriska data. Däremot är det mycket svårt att uppskatta storleken på risker som gäller yrkessjukdomar där tiden mellan

Diagram 20: Utveckling av antalet skador inom specialarrangemanget för yrkessjukdomar enligt framträdelseår (VJ042a)

Antalet skador

Undersökning av lönsamheten inom lagstadgad olycksfallsförsäkring 2002–2011, statistik

19.11.2012

Sidan 12 (12)

exponering och insjuknande är lång (latenstid). Latenstiden för till exempel cancer som orsakats av asbest och kemiska faktorer kan vara upp till 15–30 år. Det är speciellt svårt att uppskatta ansvarsskulden för yrkessjukdomar som orsakats av eventuella exponeringar och där sambandet mellan orsak och verkan för tillfället ännu inte är känt.

På grund av osäkerheten om ersättningarna för yrkessjukdomar med lång latenstid finansieras sådana ersättningar årligen genom fördelningssystemet. Försäkringsbolagen gör därför inte längre avsättningar för framtida ersättningskyldighet i fråga om yrkessjukdomar med lång latenstid. Detta gäller yrkessjukdomar där det vid insjuknandet har förflutit minst fem år från den exponering som senast kunnat orsaka sjukdomen men gäller inte skaderegleringskostnaderna för dessa sjukdomar. Förändringen gäller endast sådana yrkessjukdomar där den exponering som senast kunnat orsaka sjukdomen inträffat den 1 januari 2008 eller därefter. Detta minskar avsevärt den osäkerhet som gällt avsättningarna för yrkessjukdomar.

Statistikkällor

I undersökningen deltog följande finländska försäkringsbolag som bedriver lagstadgad olycksfallsförsäkring:

- A-Försäkring Ab (A-Försäkring)
  - Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia (Fennia)
  - If Skadeförsäkringsbolag Ab (If)
  - Lokalförsäkring Ömsesidigt Bolag (Lokalförsäkring)
  - Pohjantähti Ömsesidiga Försäkringsbolaget (Pohjantähti)
  - Skadeförsäkringsbolaget Pohjola (Pohjola)
  - Aktia Skadeförsäkring (Aktia)
  - Redarnas Ömsesidiga Försäkringsbolag (Redarnas)
  - Ömsesidiga Försäkringsbolaget Tapiola (Tapiola)
  - Ömsesidiga Försäkringsbolaget Turva (Turva)
  - Valion Keskinäinen Vakuutusyhtiö (Valio)
  - Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag (Ålands)
- samt EES-filialen
- Tryg, Tryg Forsikring A/S:s filial i Finland

